

ශ්‍රී ලංකාවේ පුරාවිද්‍යා උරුම කළමනාකරණයේ නව පුවනතා
(මධ්‍යම සංස්කෘතික අරමුදලේ දායකත්වය)

Index No: PG/MPhil./2004/02

කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලයේ පුරාවිද්‍යා පශ්චාත් උපාධි ආයතනයේ
දර්ශනපති උපාධිය සඳහා ඉදිරිපත් කෙරෙන පර්යේෂණ නිබන්ධය.
2007

෧෧෧ ෧෧෧ ෧෧෧

11984

TH 81

පටුන

උපදේශක නිර්දේශය	I
පටුන	II - VIII
ස්තූතිය	IX - X
සංකේතක නිරූපන	XI
ඇමුණුම් නාමාවලිය	XII - XIII
භාසාරූප නාමාවලිය	XIV
සිතියම් නාමාවලිය	XV
හැඳින්වීම	XVI - XVIII
පළමුවන පරිච්ඡේදය.....	01 - 19
01. ශ්‍රී ලාංකික පසුබිම	
01. 01. ප්‍රවේශය	01
01. 02. භූ විද්‍යාත්මක පදනම	02
01. 03. භූ විෂමතාව	04
01. 04. පස	07
01. 05. දේශගුණය	10

03. 01. 06. ජලවහනය	13
01. 07. ජල සම්පත්	16
01. 08. ස්වභාවික වෘක්ෂලතා	16
01. 09. පරිසර පද්ධති	17
01. 10. ශ්‍රී ලංකාවේ දේශපාලන ක්‍රමය	18

දෙවන පරිච්ඡේදය..... 20 - 64

02. පුරාවිද්‍යාත්මක උරුමයන් කළමනාකරණය පිළිබඳ ඉතිහාසය

02. 01. පුරාවිද්‍යාව හා විනි ප්‍රභවය	20
02. 02. ලෝකයේ පුරාවිද්‍යාත්මක උරුම කළමනාකරණයේ ඉතිහාසය	27
02. 03. ශ්‍රී ලංකාවේ වේගිහාසික යුගයේ උරුම කළමනාකරණය	32
02. 03. 01. බෞද්ධාගමික සංකල්පයන් තුළ පුරාවිද්‍යා උරුම කළමනාකරණය	33
02. 03. 02. දේශපාලන ධාරාව තුළ පුරාවිද්‍යා උරුම කළමනාකරණය	38
02. 03. 02. 01. රජවරුන්ගේ මැදිහත්වීමෙන්	39
02. 03. 02. 02. රාජකීය නිලධාරීන්ගේ මැදිහත්වීමෙන්	53
02. 03. 02. 03. රාජකීය කාන්තාවන්ගේ මැදිහත්වීමෙන්	54
02. 03. 03. සාරධර්ම වාරිතුවාරිත හා සම්ප්‍රදායන්	56
02. 04. යුරෝපා ජාතීන් යටතේ පුරාවිද්‍යා උරුම කළමනාකරණය	58
02. 05. පුරාවිද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව යටතේ පුරාවිද්‍යා උරුම කළමනාකරණය	61

තෙවන පරිච්ඡේදය..... 65 - 146

03. මධ්‍යම සංස්කෘතික අරමුදල හැඳින්වීම

03. 01. සංස්කෘතික ත්‍රිකෝණ ව්‍යාපෘතියේ ආරම්භය	65
03. 02. මධ්‍යම සංස්කෘතික අරමුදලේ ප්‍රභවය	69
03. 03. මධ්‍යම සංස්කෘතික අරමුදලේ අරමුණු හා පරමාර්ථයන්	70
03. 04. මධ්‍යම සංස්කෘතික අරමුදලේ මූලධර්මය කටයුතු	72
03. 05. මධ්‍යම සංස්කෘතික අරමුදලේ ව්‍යුහාත්මක සංයුතිය	74
03. 06. මධ්‍යම සංස්කෘතික අරමුදලේ කළමනාකරණ ක්‍රියාවලිය	78
03. 06. 01. ආචාර්ය රෝලන්ඩ් සිල්වා මහතාගේ සමය	78
03. 06. 02. මහාචාර්ය සේනක ධර්මසාරාචන මහතාගේ සමය	85
03. 06. 03. එච්. ඩී. එස්. හෙට්ටිපතිරණ මහතාගේ සමය	86
03. 06. 04. ජී. ඒ. සේනාරත්න මහතාගේ සමය	86
03. 06. 05. මහාචාර්ය ඒ. ඩී. සුරවීර මහතාගේ සමය	87
03. 06. 06. ඒ. ජී. ඒ. ගුණසේකර මහතාගේ සමය	88
03. 06. 07. මහින්ද අබේවර්ධන මහතාගේ සමය	88
03. 06. 08. ආචාර්ය ඩබ්. එච්. විජයපාල මහතාගේ සමය	89
03. 07. මධ්‍යම සංස්කෘතික අරමුදලට ලැබෙන විදේශීය, දේශීය සහයෝගය	90
03. 07. 01. විදේශීය සහයෝගය	90
03. 07. 02 දේශීය සහයෝගය	92
03. 08. මධ්‍යම සංස්කෘතික අරමුදල මගින් ක්‍රියාත්මක කරන ව්‍යාපෘති	94
03. 08. 01. අනුරාධපුර අභයගිරි ව්‍යාපෘතිය	94
03. 08. 02. අනුරාධපුර ජේතවන ව්‍යාපෘතිය	95
03. 08. 03. පොළොන්නරුව ආලාපන පිරිවෙණ ව්‍යාපෘතිය	96
03. 08. 04. සීගිරිය ව්‍යාපෘතිය	97
03. 08. 05. දඹුල්ල ව්‍යාපෘතිය	99
03. 08. 06. මහනුවර ව්‍යාපෘතිය	100

03. 08. 07. කොළඹ සංස්කෘතික සංකීර්ණය	101
03. 09. මධ්‍යම සංස්කෘතික අරමුදලේ උරුම කළමනාකරණය කෙරෙහි දායක වන වෙනත් ආයතන	103
03. 09. 01. පුරාවිද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව	103
03. 09. 02. ඉඩම් ගොඩකිරීමේ දෙපාර්තමේන්තුව	103
03. 09. 03. ජාතික භෞතික සැලසුම් දෙපාර්තමේන්තුව	104
03. 09. 04. නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය	104
03. 09. 05. රේගු දෙපාර්තමේන්තුව	104
03. 09. 06. පුස්තකාල හා ප්‍රලේඛන මණ්ඩලය	104
03. 09. 07. කැමරා විශ්වවිද්‍යාල පුරාවිද්‍යා පශ්චාත් උපාධි ආයතනය	105
03. 09. 08. විශ්වවිද්‍යාල	105
03. 09. 09. සංස්කෘතික කටයුතු පිළිබඳ අමාත්‍යාංශය	106
03. 09. 10. ජාතික කෞතුකාගාර දෙපාර්තමේන්තුව	106
03. 10. මධ්‍යම සංස්කෘතික අරමුදලේ කැනීම් සහ සංරක්ෂණ ක්‍රියාවලිය	107
03. 10. 01. පුරාවිද්‍යාත්මක කැණීම්	107
03. 10. 02. පුරාවිද්‍යාත්මක සංරක්ෂණය	116
03. 11. ශ්‍රී ලංකාවේ ලෝක උරුමයන් සහ සෙසු ව්‍යාපෘති	129
03. 11. 01. ලෝක උරුම ස්මාරක ස්ථාන	129
03. 11. 02. සෙසු ව්‍යාපෘති	134
03. 12. මධ්‍යම සංස්කෘතික අරමුදල හා සංචාරක ව්‍යාපාරය	138
03. 13. මධ්‍යම සංස්කෘතික අරමුදල දේශපාලනය හා මහජනතාව	143

හතරවන පරිච්ඡේදය..... 147 - 202

04. මධ්‍යම සංස්කෘතික අරමුදල සහ පුරාවිද්‍යා උරුම කළමනාකරණය

04. 01. පුරාවිද්‍යා උරුම කළමනාකරණය හැඳින්වීම	147
--	-----

04. 02. ශ්‍රී ලංකාවේ උරුම කළමනාකරණය හා සම්බන්ධ අණපනත් හා නියමාවලි	151
04. 03. කළමනාකරණයේ කාර්යභාරයන්	173
04. 03. 01. සැලසුම්කරණය	174
04. 03. 02. සංවිධානකරණය	175
04. 03. 03. නායකත්වය	176
04. 03. 04. පාලනය	176
04. 04. කළමනාකරණ මට්ටම්	177
04. 04. 01. අග්‍ර කළමනාකරණ මට්ටම්	177
04. 04. 02. මධ්‍ය කළමනාකරණ මට්ටම්	178
04. 04. 03. පහළ කළමනාකරණ මට්ටම්	178
04. 05. කළමනාකරණ සැලසුම් පියවර	178
04. 05. 01. පරිසර විග්‍රහය තුළින් අවස්ථා හඳුනා ගැනීම	179
04. 05. 02. පරමාර්ථ ස්ථාපිත කර ගැනීම	180
04. 05. 03. උපකල්පන ඇතිකර ගැනීම	181
04. 05. 04. විකල්ප හඳුනා ගැනීම	182
04. 05. 05. විකල්ප ඇගයීම හා උචිත විකල්පය තෝරාගැනීම	182
04. 05. 06. උපකාරක /ගැළපුම් සැලසුම් පිළියෙල කිරීම	182
04. 05. 07. සැලසුම ක්‍රියාත්මක කිරීම	182
04. 05. 08. ප්‍රතිඵල ඇගයීම හා විමර්ශනය	183
04. 06. උපක්‍රමික සැලසුම්කරණය	183
04. 06. 01. ආයතනයේ අභ්‍යන්තර බාහිර පරිසරය විග්‍රහ කිරීම	186
04. 06. 02. සමස්ත කාර්යභාරය සමාලෝචනය කිරීම	186
04. 06. 03. බාහිර හා අභ්‍යන්තර පරිසරයේ 'ඉදුඅත' (SWOT) පිළිබඳ සැලකිලිමත්වීම	186
04. 06. 04. සැලසුම් ආකාරයන්ට අදාළ කල්පිත තීරණය කිරීම	187

04. 06. 05. පරමාර්ථ තීරණය කිරීම	187
04. 06. 06. විකල්ප උපක්‍රමයන් දියුණු කිරීම	189
04. 06. 07. විකල්ප උපක්‍රමයන් ඇගයීම	189
04. 07. මානව සම්පත් කළමනාකරණය	190
04. 08. ව්‍යාපෘති කළමනාකරණය හා මධ්‍යම සංස්කෘතික අරමුදල	195
04. 08. 01. ව්‍යාපෘතියක් සකසා ගැනීම	195
04. 08. 02. අරමුණු ස්ථාපිත කරගැනීම	196
04. 08. 03. සම්පත් විකරාශිතර ගැනීම	197
04. 08. 04. සැලසුම් කිරීම	197
04. 08. 05. වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීම	197
04. 08. 06. අරමුදල් පිළිබඳ සැලකිලිමත් වීම	198
04. 08. 07. ප්‍රධාන කාර්යයන්	199
04. 08. 08. ප්‍රමුඛතා පදනම	200
04. 08. 09. විස්තරාත්මක ලේඛනය සකස් කිරීම	200
04. 08. 10. පසු විපරම් කිරීම	202

පස්වන පරිච්ඡේදය..... 203 - 214

05. ශ්‍රී ලංකාවේ උරුම කළමනාකරණයේ අභියෝග	203
05. 01. ප්‍රවේශය	203
05. 02. ආරක්ෂා කරගැනීමේ සමෝධානිත ප්‍රතිපත්ති	205
05. 03. ව්‍යවස්ථා සම්පාදනය	206
05. 04. ආර්ථිකය	207
05. 05. සම්කෂණය හා විමර්ශනය	208
05. 06. සංරක්ෂණය	209
05. 07. නඩත්තුව	209

අනුබන්ධය.

05. 08. ඉදිරිපත් කිරීම හා තොරතුරු	210
05. 09. වෘත්තීය සුදුසුකම්	211
05. 10. ජාත්‍යන්තර සහයෝගය	212
හයවන පරිච්ඡේදය.....	215 - 227
නිගමනය, සමාලෝචනය හා යෝජනා	
අශ්‍රිත ග්‍රන්ථ නාමාවලිය	228
සිතියම්	240
ඇමුණුම්	264
ඡායාරූප	428